

פרשת
וישב

גליון מס' 48

גברי תורת משה

שיחות ודרשות של זקנינו

מורינו הגה"צ

רבי משה הלוי טורק זצוק"ל

שנמסרו לתלמידי תשב"ר

על פרשת השבוע

העלון יו"ל לאור בקשתו הרבה של מו"ז זצוק"ל הכ"מ
אשר ביקש ואף כתב זאת בצוואתו הק'
וז"ל "ורק בעיקר לחזק בעניני חינוך"

ניתן להשיג את העלון מידי שבוע מיום ה' בערב
אצל המו"ל משפחת בלוי רחוב ברטנורא 9 ב"ב

בבקשה אנא תרמו בעיין יפה להוצאות הדפסת העלון
והנציחו את יקירכם בטל' המכון.

לקבלת העלון מידי שבוע במייל וכן להארות והערות יש לשלוח למייל למכון

כמו כן ניתן להוריד את העלון מידי שבוע
מהאתר של דרשו www.dirshu.co.il
ומהאתר של בינינו beinenu.com

מכון "זכרו תורת משה"

ברטנורא 9 בני ברק 03-6186876

6186876@gmail.com

שכתוב: הב' מ. בלוי ני"ו הקלדה: הר' י. בלוי שליט"א
הגהה ועריכה: הרה"ג ר' ש. א. בלוי שליט"א
עימוד וגרפיקה: הר' ד. בלוי שליט"א

© כל הזכויות שמורות

פרשת וישב תשס"ב

בן זקונים

"וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען" "אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה" "וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים" מביא רש"י שלשה פירושים על המילים כי בן זקונים הוא לו, פירוש א. שנולד לו לעת זקנותו (מגיניקל), אבל רש"י לא שבע רצון עם הפירוש הזה כי הרי בנימין היה יותר צעיר, ולכן מביא רש"י פירוש ב. מהלשון של תרגום אונקלוס "בר חכים הוא ליה" "זקן" מלשון חכמה, כל מה שלמד יעקב בישיבת שם ועבר מסר ליוסף, בפרשת תולדות מגלה לנו התורה דבר נפלא, דבר נורא ואיום, שקשה להבין קיים אברהם אבינו קיים את כל התורה לפני מתן תורה, ומובא בחז"ל אפי' עירובי תבשילין שזה מצווה מדרבנן גם את זה קיים אברהם אבינו, וידוע שרש"י דייק בכל מילה, ורש"י

כתב כל מה שלמד יעקב בישיבת שם ועבר במשך עשרות שנים בהתמדה גדולה, למד שם את כל התורה כולה, יוצא מזה שיוסף שהיה בחור בן שבע עשרה ידע את כל התורה כולה, אתם שומעים מה זה.

הרב דסלר זצ"ל היה רב באחד הקהילות באנגליה והיה לו שם כולל, הרב מפונוביז' הביא אותו לארץ ישראל להיות מנהל רוחני בישיבתו, הרב דסלר התנה עם הרב מפונוביז' שפעם בשנה הוא יחזור לקהילה שלו למשך חודש ובפעם הראשונה כשהוא חזר מארץ ישראל לאנגליה שאלו אותו הבעלי בתים מה הוא ראה בבני ברק? הוא אמר להם שלשה דברים, אחד מהדברים שהוא פגש אצל החזו"א שני נערים בגיל שלוש עשרה שבחנו אותם את כל הש"ס גמרא רש"י, זה אחרי קבלת התורה, יוסף הצדיק למד לפני קבלת התורה גמ' רש"י תוס'

שם והיו בקיאים בש"ס ראשונים ואחרונים הם הבינו את הדיון. רבנים גדולים וראשי ישיבות שנכנסו לרוגוצ'ובר לדבר איתו בלימוד הם ידעו שהשפה שלו בגאונות ובחריפות גדולה, ומסופר שהגאון ר' אלחנן וסרמן זצ"ל נכנס פעם לרוגוצ'ובר, שאל אותו הרוגוצ'ובר מה אתה עושה, הוא פחד להגיד שהוא ראש ישיבה הוא אמר שהוא מלמד, הרוגוצ'ובר אמר מילא בתור מלמד זה בסדר גמור.

יוסף ואחיו

הפרשה של השבוע היא אחת מהפרשיות הכי הקשות בכל ספר בראשית, אבל היות והתפקיד שלי לדבר בפני תלמידים פרשת השבוע תורה היא וללמוד אנו צריכים ואפילו שאנחנו לא מבינים כלום כלום אין לנו מושג במעשי השבטי קיה אנחנו רק לומדים בדרך לימוד מה

ראשונים אחרונים הכל הכל בחור בן שבע עשרה שיהיה בקי, אתם יודעים מה זה.

מי שמכיר את הספר "צפנת פענח" של הרוגוצ'ובר הוא יפתח את הספר הוא לא יבין כלום, מדוע כי הוא שואל איזה שאלה והתשובה היא עיין שם עיין שם, רק תלמידי חכמים גדולים יכולים להבין את כוונתו.

סיפר לי חותני זצ"ל שמי שהיה נוכח לראות ולשמוע דיון של "מועצת גדולי התורה" שהחפץ חיים ג"כ השתתף שם, בעלי בתים שעמדו שם לא היו יכולים להבין כלום, הצדיקים העמידו שם איזה שאלה וענה אחד הת"ח הרי זה תוס' במנחות, ת"ח אחר ענה הרי הרמב"ם חולק שם ושם, ות"ח אחר ענה זה כבר מחלוקת בין רשב"א לרי"ף במסכת נדרים וכך הלאה, אדם רגיל לא היה מבין מילה על מה שדיברו שם, רק גדולי עולם שהיו

יוסל'ה מותק איזה עבירה הם עשו? היה עונה לו יוסף אני ראיתי לבד שהם הורידו אבר מבהמה לא שחוטטה והם אכלו את זה, בוודאי היה עונה לו יעקב יוסל'ה אתה שכחת שבחולין יש דבר כזה בן פקועה, מה זה בן פקועה? אם בן אדם שחט פרה מעוברת ומצא שמה עגל חי שחיטת האם פוטרת את העגל, בוודאי היה אומר יוסף אה, כן אבאהל'ה, אבאהל'ה סליחה אתה צודק.

"דיבתם רעה אל אביהם" יוסף הצדיק דיבר לשון הרע? בוודאי אם זה היה לשון הרע היה האבא שלו יעקב אומר לבנו יוסף אם אתה רואה משהו שנראה לך שהאחים שלך עושים משהו שלא כהלכה תשאל אותם מה עושים, אולי יש להם היתר לכל מה שהם עושים, ואילו היית שואל אותם הם היו אומרים לך שיש סוגיא בחולין אתה שכחת? לפני שאתה בא אלי תדון עם האחים שלך

שכתוב ואנחנו רואים שאנחנו לא מבינים כלום, "ויבא יוסף את דיבתם רעה אל אביהם" פירש רש"י כל רעה שהיה רואה באחיו בני לאה היה מגיד לאביו שהיו אוכלין אבר מן החי ומזלזלין בבני השפחות לקרותן עבדים וחשודים על העריות ובשלשתן לקה, על אבר מן החי וישחטו שעיר עזים במכירתו ולא אכלוהו חי כדי שילקה בשחיטה ועל דבה שספר עליהם שקורין לאחיהם עבדים לעבד נמכר יוסף, ועל העריות שספר עליהם ותשא אשת אדוניו וגו' כל לשון דבה כל מה שהיה יכול לדבר בהם רעה היה מספר, מרן ספר החפץ חיים כתב כזה עבה שמירת הלשון וחפץ חיים על איסור לשון הרע, היעלה על הדעת שיוסף הצדיק דיבר לשון הרע? היעלה על הדעת שכשיוסף ראה איזה דבר רע שאחים שלו עשו הוא רץ מיד וסיפר לאבא שלו, בוודאי אבא שלו היה עונה אוי

בהלכה ואם בכל זאת יש וויכוח
בהלכה תערוך לפני את שני
הצדדים ונדון בדבר ונסדר את
העניין, פלאי פלאים אי אפשר
להבין את זה.

עוד דבר שקשה מאד להבין
בפרשת השבוע בענין
החלומות של יוסף כתוב בתורה
"ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו
ויספו עוד שנא אתו" "ויאמר
אליהם שמעו נא החלום הזה אשר
חלמתי" "והנה אנחנו מאלמים
אלמים בתוך השדה והנה קמה
אלמתי וגם נצבה והנה תסבינה
אלמתיכם ותשתחווין לאלמתי"
"ויאמרו לו אחיו המלך תמלך
עלינו אם משול תמשל בנו ויוספו
עוד שנא אתו על חלמתיו ועל
דבריו" "ויחלם עוד חלום אחר
ויספר אתו לאחיו ויאמר הנה
חלמתי חלום עוד והנה השמש
והירח ואחד עשר כוכבים
משתחווים לי" החלומות של יוסף
בוודאי עשו מתח גדול בבית,

האור החיים הקדוש כבר שואל
צריך לדעת מדוע היה יוסף מגדיל
השנאה במה שהיה מספר
חלומות שמגידות גדלותו, ומה גם
אחר היוודעו כי הוא שנוא
בעיניהם מדוע התחנן אליהם
שמעו נא החלום הזה אשר
חלמתי, כמובן ישנאו אותו יותר,
הרי ראובן היה הבכור של לאה
ומה החלום הזה אומר שאתה
רוצה לקחת את היתר שאת ואת
היתר עוז שמגיע לראובן את
המלוכה ואת הכהונה אתה רוצה
לקחת לעצמך, ולא רק את זה הוא
חולם, רק הוא חולם חלום שני
ושמה כבר מדובר על השמש
והירח מי זה השמש אבא שלו ומי
זה הירח אמא שלו, והוא לא רק
מספר את זה לאחים אלא גם
כאשר האבא בא הוא מספר
בנוכחות האבא ג"כ, מה קורה פה?
ת"ח שיש לו כל כך הרבה שכל
והוא חכם ארזים, גאון הגאונים
מה קורה פה? איך מבינים את זה?

כאלו, אבל תורה רבינו הרב דסלר
כן מדבר על זה.

הבא להרגך השכם להורגו

יש פסוק בפרשת משפטים "אם
במחתרת ימצא הגנב" אם גנב
חותר בבית ורוצה לגנוב והבעל
הבית מתעורר באמצע הלילה
ורואה את הגנב הוא זורק עליו אבן
והורג את הגנב אין לו דמים, זה לא
נקרא רציחה, מדוע? "הבא
להורגך השכם להורגו" מביא
רש"י מדרש הרי כל גנב בשעה
שהוא הולך לגנוב וחותר להכנס
לבית הוא יודע שהבעל הבית לא
ישתוק לו והוא יעמוד כנגדו, הגנב
הזה מכין את עצמו עם רובה עם
סכין עם אבן כדי להרוג את הבעל
הבית, הבא להורגך השכם להורגו,
אומר הרב דסלר זצ"ל והלא ק"ו
הוא, אדם שבא להרוג את הגוף
שהגוף הוא זמני יש דין של הבא
להורגך השכם להורגו ק"ו האדם
האמיתי שזה הנשמה העולם ואם

הרי מטוב יוצא טוב והרי יוסף
הצדיק הוא אחד מהשבעה רועים,
אברהם יצחק יעקב משה אהרן
יוסף דוד, במה זכה יוסף הצדיק
להיות מהחבורה הזאת.

ועוד דבר שמאד קשה להבין
בפרשה שלנו האחים
שנמשלו לאחד עשר כוכבים
הייתכן שרצו להרוג את אחיהם?
למעשה הם בסוף לא הרגו אותו
בגלל שראובן לא נתן ויהודה לא
נתן, אבל איך יתכן שהם רצו
להרוג אח? היתכן שהאחים
הקדושים רימו את האבא הם
שחטו שמה גדי עיזים שהדם שלו
דומה לדם של בן אדם, מה קורה
פה? מה קורה פה? ולמכור לעבד
זה כן מותר? איך מבינים את זה?
איך לומדים את הפרשה הזאת.

הגאון ר' אלי' לופיאן זצ"ל בספר
שלו מכתב מאליהו בפרשה
הזאת הוא לא כותב כלום משום
שפחד להתערב בעניינים גבוהים

ריב בין השבטים ואם הם יחזיקו את הספר תורה שלך הם יגידו שאחרים הם לא יהודים, שמח משה רבנו שמחה גדולה ועל פי נס כתב משה רבנו שתים עשרה ספרי תורה באותו היום ומסר ספר תורה לכל שבט ושבט, אותו הפחד נפל על השבטים שעלול אולי יעקב אבינו בגלל הדברי לשון הרע של יוסף שמא הוא ידחה אותם מלהיות זרע אברהם אבינו, והתורה תימסר אך ורק ליוסף הצדיק ולזרעו, ולכן פסקו על יוסף שיש לו דין רודף, ואם הרודף את הגוף של אדם חייב מיתה על אחת כמה וכמה שמי שרודף את העתיד הרוחני של כלל ישראל בוודאי חייב מיתה.

ועל זה פסקו השבטים על יוסף הצדיק שחייב מיתה שאם יוסף הצדיק ימשיך לספר לשון הרע עליהם שהם לא ראויים הם עלולים להפסיד את שמירת התורה נורא ואיום, והיתה להם

אדם בא להמית את הנשמה בוודאי יש את ההיתר של הבא להורגך השכם להורגו, וכמאמר חז"ל גדול המחטיאו יותר מן ההורגו, כאשר האחים ראו שלאברהם אבינו היה שני בנים יצחק וישמעאל, וישמעאל בגלל רשעותו נידח מלהיות זרע אברהם, ואותו הדבר היה גם אצל יצחק שליצחק היו שני בנים יעקב ועשו ונאמר על יצחק "כי ביצחק יקרא לך זרע" ביצחק ולא כל יצחק, עשו בגלל רשעותו נידח מלהיות מזרע יצחק, וממילא פחדו האחים שאותו תהליך עלול להיות גם אצלם, וכמו שבסוף פרשת וזאת הברכה מספרת לנו התורה שביום האחרון של חיי משה רבינו גמר משה רבינו לכתוב את הספר תורה הראשון בעולם והוא מסר אותו לשבטו שבט לוי, באו כל השבטים ואמרו למשה רבינו אתה נותן את התורה לשבטך עלול להיות פעם איזה

טיק-טק כזה, אחרת הוא לא יודע, אתם יודעים מה הפירוש מחשב? 'מח-שב' שהמח יפסיק לעבוד יעשו רק טיק-טק) אמר אברהם אבינו להקב"ה רבונו של עולם אתה צדיק של העולם ואתה נמצא בכל מקום בעולם ואתה תצטרף, והקב"ה הסכים להצטרף להציל את אנשי סדום, כאשר האחים עשו חרם נידוי שלא יספרו ליעקב אבינו על מכירת יוסף הם היו רק תשע, כי בנימין היה חסר יוסף היה חסר וראובן היה חסר וממילא הם היו תשע ועם תשע לא יכולים לעשות נידוי וחרם, הם בקשו מהקב"ה שיצטרף אליהם, והקב"ה הסכים, יש להם צורך לראיה יותר גדולה שהפסק דין שהם פסקו למכור את יוסף זה טוב, הרי הקב"ה הסכים והצטרף אליהם, וזה היה הטעות שלהם, מה שהקב"ה הסכים זה מפני העצה העמוקה של אותו צדיק אברהם "כי גר יהיה זרעך בארץ לא

ראיה גדולה מאד שהם צודקים, למה, הרי אתם יודעים כאשר אברהם אבינו לימד זכות להציל את סדום, אברהם אבינו לא היה יכול לתאר לעצמו שיש עיר עם אלפי תושבים ושלא יהיו שמה עשרה צדיקים, מנין של צדיקים, לעשרה צדיקים יש כוח להציל את כל העיר, אולי יש חמישים צדיקים, חמש ערים סדום עמורה אדמה צביים וצוהר, הקב"ה הסכים עם אברהם ואמר שאם יש עשרה צדיקים בעיר הוא לא ישחית את העיר, אתם שומעים עיר גדולה ועשרה כוללניקים יושבים באיזה פינה ולומדים יכולים בזכותם להציל את כל העיר, ממשיך אברהם אבינו לבקש מהקב"ה אם יש ארבעים וחמש שג"כ לא יהפוך את העיר, ילדים אתם יודעים לחשב ארבעים וחמש לחלק לחמש כמה זה? תשע, (מי שלא יודע חשבון צריך לקחת מחשבון ולעשות

להם" שמפני זה פה בסיפור הזה התחיל גלות מצרים, כי ע"י מכירת יוסף ירד יעקב אבינו למצרים.

ראה יעקב את שרי האומות עולים על הסולם ויורדים נתירא לעלות שמא גם הוא ירד
יש מדרש נורא פרשת ויצא, המדרש תנחומא מביא "ויחלום והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו" א"ר שמואל בר נחמן אלו שרי אומות העכו"ם דא"ר שמואל בר נחמן מלמד שהראה לו הקב"ה לאבינו יעקב שרה של בבל עולה שבעין עוקים [מדרגות הסולם] ויורד, [כנגד ע' שנות גלות בבל] ושל מדי חמשים ושנים, ושל יון מאה ויורד, ושל אדום עלה ולא ידע כמה באותה שעה נתירא יעקב אבינו ואמר שמא לזה אין לו ירידה, א"ל הקב"ה "ואתה אל תירא עבדי יעקב ואל תחת ישראל" כביכול אפילו אתה רואה עולה אצלי

משם אני מורידו, שנאמר "אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך משם אורידך נאם ה'" א"ר ברכיה בשם רבי חלבו ור"ש בן יוסינה מלמד שהראהו הקב"ה ליעקב אבינו שרה של בבל עולה ויורד ושל מדי עולה ויורד ושל עולה ויורד ושל אדום עולה ויורד א"ל הקב"ה ליעקב יעקב למה אין אתה עולה באותה שעה נתירא אבינו יעקב ואמר כשם שיש לאלו ירידה כך אני יש לי ירידה א"ל הקב"ה אם אתה עולה אין לך ירידה ולא האמין ולא עלה, ר"ש בן יוסינה היה דורש בכל זאת חטאו עוד ולא האמינו בנפלאותיו א"ל הקב"ה אלו עלית והאמנת לא היתה לך ירידה לעולם אלא הואיל ולא האמנת הרי בניך משתעבדין בהללו ד' מלכויות בעה"ז במסים ובארנוניות ובגולגליות א"ל יעקב יכול לעולם? א"ל אל תירא עבדי יעקב אל תחת ישראל כי הנני

גלות ומי שיודע מה שעברו עם ישראל בגלות זה נורא נוראות, הכל כדאי כדי שעם ישראל יקבלו תלמוד בבלי ועל זה מסרו נפשם השבטים הקדושים.

כך היא דרכה של תורה

אנחנו היום כבר אוחזים באלף השישי, מסופר שכאשר החפץ חיים היה בוינה בכנסיה הגדולה בשנת תרפ"ג הוא ציין מי היו מנהיגי ישראל מאז שעם ישראל היו בגלות וציין שרבינו הרמב"ם כתב את היד החזקה כאשר הוא היה בזמנים הקשים ביותר במצרים, וציין את רבינו הטור שכותב בתחילת הלכות שבת "מי שאין לו מספיק כסף לסעודה שלישית בשבת מה יעשה האם יקח מאחרים או לא, הרי יש מאמר חז"ל שונא מתנות יחיה ובגלל זה מותר לו לבטל את הסעודה שלישית משום שאמרו חז"ל עשה שבתך חול ואל תצטרך

מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ המערה.

שואלים האחרונים למה יעקב אבינו לא עלה? תקשיבו ילדים תירוץ נורא מה ששמעתי מהמרא דאתרא מהגאון הרב ואזנר [בעל שבט הלוי] שליט"א [זצוק"ל], כתוב בחז"ל "אילו לא היה גלות לא היינו זוכים לתלמוד בבלי, ותלמוד בבלי זה הפילפולא דאורייתא העיקר התענוג של לימוד התורה זהו תלמוד בבלי, יעקב אבינו החליט כדאי גלות לעם ישראל ולא יישארו בלי תלמוד בבלי, נורא ואיום נורא ואיום, שידע ילד כשהוא לומד תלמוד בבלי מה עם ישראל שילם בשביל שיהיה את התלמוד בבלי, אתם שומעים ילדים, העונג של פלפולא דאורייתא הקצות הנתיבות הרשב"א והרמב"ן, וכל הפלפולא דאורייתא של תלמוד בבלי החליט יעקב אבינו שכדאי הגלות בשביל זה, מי שיודע מה זה

משלוח מנות של מרן החזו"א
 זכורני כשהייתי בבית מרן
 החזו"א זצוק"ל ביום
 הפורים אחרי תפילת שחרית
 וקריאת המגילה נכנסתי לחדרו
 של מרן ומרן ישב על יד השולחן
 ושם היה מונח עוגה ובקבוק יין
 וראיתי איך שמרן בעצמו חתך את
 העוגה ומזג כוסות יין וסידר
 בצלחות חתיכת עוגה עם כוס יין
 ושלח את זה לכל המסובים, מי
 היה השליח? הרי משלוח מנות
 צריך להיות ע"י שליח, השליח
 היה מרן הסטייפלער זצ"ל, אתם
 שומעים במשך הדורות הצדיקים
 למדו תורה בכזה עניות וע"ז אמרו
 חז"ל הזהרו בבני עניים שמהם
 תצא תורה.

מכירת יוסף

עוד דבר קשה מאד שלא מבינים
 מהפרשה שלנו כתוב "וישבו
 לאכול לחם" יש הלכה במסכת
 סנהדרין שאם בי"ד פוסק דין
 מיתה חלילה על יהודי שעבר על

לבריות, כמה עולה לחמניה שקל?
 גם זה לא היה לו והוא ציין שם שזה
 קרה לו כמה פעמים והוא שאל
 את אביו הרא"ש זצ"ל מה עליו
 לעשות, אתם שומעים, מספרים
 על ר' יעקב בן הרא"ש שחיבר
 ספר בעל הטורים הקצר זה מה
 שכתוב בכל החומשים ויש גם
 ספר בעל הטורים הארוך שזה
 ספר אחר, אתם יודעים מתי הטור
 כתב את ספר הטורים הקצר?
 אחרי מגילת אסתר בליל פורים
 לא היה לו מה לשלוח משלוח
 מנות למחר לאבא שלו אפילו
 משלוח מנות חתיכת עוגה וכוס יין
 לא היה לו לשלוח, הוא התיישב
 וכתב כל הלילה גימטריאות
 ורמזים בדרך פרד"ס על התורה
 במחברת מסתמא לא היה לו
 מחברת מכובדת כמו שלכם רק
 על איזה דפי נייר וזה היה המשלוח
 מנות ששלח לאביו הרא"ש, אתם
 שומעים את עניות של בן אדם.

אחד מהעבירות הכי חמורות כמו חילול שבת או רצח או עבודה זרה, באותו היום שפוסקים דיני נפשות חייבים הבי"ד לצום מפני שסוף כל סוף זה יהודי, יוסף הצדיק השליכו אותו לבור והבור ריק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, שואלים כל המפרשים את השאלה אם היו נחשים ועקרבים איך חשב ראובן להציל אותו ולהשיב אותו לאביו, מתרצים או שהבור היה עמוק מאד והם לא ראו בעומק את הנחשים ועקרבים או שהנחשים והעקרבים התחבאו בחורים שלהם ולכן לא ראו אותם, וכאשר יוסף הצדיק היה בתוך הבור למטה יצאו הנחשים והעקרבים מחוריהם ובנס הם לא הזיקו ליוסף הצדיק.

איש חסיד היה

ובזה תבינו גם כן, את מה שאומרים בזמירות למוצאי שבת את הזמר היפה "איש חסיד

היה" שמקורו בירושלמי המספר על איש חסיד שלא היה לו מה לאכול היו לו חמשה ילדים ולא היה להם אפי' בגד ללבוש התביישו ללכת ברחוב בגלל בגדיהם הקרועים והאשה לקחה בהשאלה בגדים, והנה אליהו הנביא בא לקראתו מספר הירושלמי ואומר לו שמע אל תפחד היום אתה תתעשר תמכור אותי לעבד, בהתחלה הוא היסס איך ישנה את דינו עבד למכור את אדונו אבל אליהו הנביא הפציר בו שימכור אותו לעבד, אתם יודעים בכמה כסף הוא מכר אותו? בשמונה מאות אלף זהובים, אתם יודעים הייתי פעם בחנות ורציתי למכור זהוב אחד שהיה בגודל של שקל הציעו לתת לי בעד זה מאה חמישים שקל, עכשיו תעשו את החשבון שמונה מאות אלף פעם מאה חמישים, איזה סכום זה! א"כ מתעוררת השאלה בכמה נמכר יוסף בעשרים כסף כמה זה

ולא שמענו על כן באה אלינו הצרה הזאת".

העונש בגלל צער של כיבוד אב המשגיח הגדול ממיר הגאון ר' ירוחם זצ"ל מביא את

דברי רש"י מדוע הגיע הצער הגדול הזה ליעקב ששכם בן חמור הרשע הטמא הזה חטף את דינה, אומר רש"י מדברי חז"ל מפני שבשעה שנפגשו עם עשו החביא יעקב אבינו את דינה בתוך ארגו, אומר המדרש לא רצית לתת את דינה בהיתר לאחיך לכן לקח אותה גוי, שואלים כולם אלא מה הוא היה צריך לקח לו חתן עשוקיה הרשע? (למדתי את הפרשה הזאת אחד הנכדים שלי והילד אמר שיש לו פירוש אחר משום שדינה בוודאי לא היתה מתקלקלת, שאלתי אותו אולי עשו היה מקלקל אותה? הוא ענה לי בת של יעקב אבינו בוודאי לא היתה מתקלקלת, רציתי לתת לו

עשרים שקל כסף? נעשה חשבון כמה זה היום חמש סלעים של פדיון הבן? חמש מאות שקל, פי ארבע אלפיים שקל, שמה מכרו בן אדם במיליוני שקלים ופה נותנים הישמעאלים על עבד אחד אלפיים שקל, התשובה היא כתוב במדרש שכאשר הוציאו את יוסף מן הבור מרב פחד הוא נהיה צהוב לגמרי והגויים האלו אמרו הרי זה ילד חולה ולכן שילמו עליו כל כך מעט כסף.

יוסף הצדיק צעק בפחד מתוך הבור שיוציאו אותו ואמר אני כבר יעשה תשובה, אבל האחים שלו לא שמעו את הצעקות והבכיות שלו, ולא עוד הם היו מסוגלים לשבת ולאכול ברגע עצוב כזה, את זה אנחנו לא יכולים להבין, וגם האחים חזרו על זה בתשובה כמו שכתוב בפרשת מקץ "ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו

עצם המכירה, עצם המכירה היתה עם הסכמה מן השמים.

מדוע יוסף היה צריך להיות במצרים

יוסף הצדיק נמכר למצרים, אתם יודעים ילדים כתוב בתורה שהיה הבדל בין כאשר אברהם נדד עם שרה למצרים לבין יצחק אבינו שנדד עם רבקה לגרר, אצל אברהם כתוב "ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל אשר לו" ואצל יצחק ורבקה כתוב "ויצו אבימלך את כל העם לאמר הנגע באיש הזה ובאשתו מות יומת" אומר רש"י מדוע? מצרים היו אנשים חוטאים אנשים מקולקלים אנשים לא צנועים אומר פרעה לא כדאי שתישאר במצרים ושלה אותם מארץ מצרים, אבל אצל אבימלך כתוב "ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך שב" אתם שומעים ילדים לאן נמכר יוסף, לארץ המקולקלת ביותר, העיר

נשיקה רק זה היה בביהמ"ד (התביישתי) אבל המשגיח ממיר לא קיבל את השאלה הזאת והוא אמר כך כמו שאני אגיד לכם את הלשון של המשגיח, יעקב דפק את התיבה (את הארגז) עם מסמר אחד יותר מדאי, מה הפירוש? בשעה שיעקב סגר את התיבה הוא היה חייב להרגיש את הצער של אביו יצחק שהוא לא יכול לתת את בתו להתחתן עם עשו בנו, וכך אמר ר' ירוחם הוא דפק עם מסמר אחד בלי להרגיש את הצער של האבא, אתם שומעים יוסף הצדיק הלמדן הבקי בש"ס צעק מהבור לאחים שלו הצילו אני יעשה תשובה אבל הם ישבו ואכלו לחם, ועל זה הם שילמו ביוקר, אוי ביוקר שילמו על האכילה הזאת, הם שילמו את עשרת הרוגי מלכות, לא בגלל שמכרו אותו רק בגלל שלא הרגישו את הצער שיהיה ליעקב אבינו עשרים ושנים שנה את הצער של התלמיד חכם ולא

לרגע אחד לא שכח יוסף הצדיק את התמונה של יעקב אבינו, זה היה הכח הנפלא, ובגלל זה יוסף הצדיק נזכר בין השבעה אושפיזין בחג הסוכות, אברהם יצחק ויעקב משה אהרן יוסף דוד, כי יוסף הוא הסמל של קדושה שמלמד לילדי ישראל איך להחזיק מעמד בכל מצב שהוא.

זכורני לפני שישים שנה לאחר מלחמת עולם השנייה כאשר באו ילדים הפליטים רח"ל לבד לבד והכניסו אותם לקיבוצים של "שומר הצעיר" ופעם אחת בשבוע בא אלי בחור אחד מהשומר הצעיר ללמוד איתי כאשר למדתי בהיכל התלמוד בתל אביב, שאלתי אותו מה הוא עושה עם הכשרות של האוכל? הוא אמר לי שיש שם במטבח כמה זקנים והם נותנים לו רשות לאכול שם בקיבוץ שומר הצעיר רק אוכל כשר, כמה בושות וחרפות היו לילד הזה כאשר הוא

המקולקלת ביותר הבית של אותו רשע פויטיפר שלשמה נמכר יוסף זה היה מפגש של אנשים מקולקלים ביותר, מה קורה פה? למה נגזר ליוסף הצדיק להיות במצב נורא כזה לבד בחור צעיר בגיל שבע עשרה ללא אבא ללא אמא ללא אחים ללא ישיבה ללא תורה בלי כלום כלום, עכשיו אתם תבינו מה שדיברנו בהתחלה מדוע זכה יוסף להיות משבעת הרועים כי יוסף הצדיק הנהו זה שלימד לילדי ישראל שלא רק כאשר ילד או בחור נמצא בחממה על יד ההורים שלו, לא רק כאשר הוא נמצא בקרבת קרוביו, אלא כאשר הוא נמצא לבד לבד בחברה טמאה בחברה מקולקלת שמה יהיה לו את הכוח להחזיק מעמד ולהתנגד לרע, אתם יודעים מה היה הכוח של יוסף? אומרים חז"ל שהוא ראה את דיוקנו של אביו, התמונה של יעקב אבינו היה תמיד לפני העיניים שלו, אתם שומעים

הלך להניח תפילין שם בקיבוץ,   הוורידים שמתחת לעור פה נוזל
מאיפה היה לו את הכוח להתגבר?   הדם של יוסף הצדיק בכל ילד וילד
זה בא מהכוח של יוסף הצדיק,   את הכוח לעמוד נגד כל הנסיונות.
אתם רואים פה על היד את

ילדים גוט שאבעס און א גוט ערב חנוכה.

סבנו זצוק"ל היה מספר מידי שנה בדרך הלצה
את הסיפור שסיפרה חמותו הרבנית בלה שלזינגר ע"ה
שהייתה איזה אשה אחת בעזרת נשים בביהכ"נ
שכל שנה כשקראו את הפרשה שלנו את כל הסיפור
שהיה עם יוסף הצדיק היא מאוד בכתה איך שהאחים
לקחו את יוסף וזרקו אותו לבור,
שנה אחת כשקראו את הפרשה שלנו
פתאום האשה הזאת התחילה לצעוק
'מגיע לו מגיע לו'
נשים שהיו על ידה לא הבינו מה היא רוצה,
שאלו אותה מה קרה,
היא ענתה הרי יוסף ידע מקריאת התורה משנים שעברו
מה שהאחים שלו הולכים לעשות לו
מדוע הוא הגיע אליהם עוד הפעם,
ולכן מגיע לו שיכניסו אותו לבור.

"מזל טוב וגדיא יאה"

ברכת מזל טוב שלוחה בזה

אמע"כ ידידינו

הר"ר פנחס ליבוביץ שליט"א

חתן הרה"ג ר' שמואל וולף שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהכנס בנו בעול תורה ומצוות

בשעתו"מ

יה"ר שיזכה לעלות במעלות התורה והיראה ויזכו ההורים והסבים לרוות רוב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא

אחלים אַזאקא לַיבא אַכּוּן "זכרו תורת משה"

"מזל טוב וגדיא יאה"

ברכת מזל טוב שלוחה בזה

אמע"כ ידידינו

הרה"ח ר' נחמן לוריא שליט"א

חתן הרה"ג ר' צבי גומבו שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהכנס בנו בעול תורה ומצוות

בשעתו"מ

יה"ר שיזכה לעלות במעלות התורה והיראה ויזכו ההורים והסבים לרוות רוב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא

אחלים אַזאקא לַיבא אַכּוּן "זכרו תורת משה"

"מזל טוב וגדיא יאה"

ברכת מזל טוב שלוחה בזה

אמע"כ ידידינו

הרה"ח ר' יעקב וורטהיימר שליט"א

חתן הרה"ג ר' יוסף צבי הלוי טורק שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת בנו בשעתו"מ,

ויקרא שמו בישראל משה ניו

יה"ר שכשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים ויזכה ללכת בדרכי הסבא קדישא ויזכו ההורים והסבים לרוות רוב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא

אחלים אַזאקא לַיבא אַכּוּן "זכרו תורת משה"

"מזל טוב וגדיא יאה"

ברכת מזל טוב שלוחה בזה

אמע"כ ידידינו

הר"ר שכנא קולדצקי שליט"א

חתן הר"ר פנחס ליבוביץ שליט"א

נכד הרה"ג ר' שמואל וולף שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת בתו בשעתו"מ

יה"ר שיזכו אביה ואמה לגדלה לבעל תורה לחופה ולמעשים טובים ויזכו ההורים והסבים לרוות רוב נחת דקדושה ממנה ומכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא

אחלים אַזאקא לַיבא אַכּוּן "זכרו תורת משה"

קורא יקר! אנא צבור לנו להאשיך את קיום צוואתנו של רבנו זצוק"ל

להפיץ את דברי תורתנו וקה על צמח להשתתף בהוצאות הדפסת האלון

לתרומות והנצחות חייג 03-6186876

נר ה' נשמת אדם

הגליץ צורב לע"ז

מורינו עט"ר הגה"צ

רבי משה ב"ר דב הלוי טורק זצוק"ל

גלב"ע ערש"ק ח"י כסלו תשפ"א

*****

ולע"נ הרבנית הצדקנית

מרת טשרנא ב"ר דוד ע"ה טורק

גלב"ע ז' מרחשוון תשס"א

ת.ג.צ.ב.ה.

הונצח ע"י נכדתם החפצה בעילום שמה שתחי'

לרגל יום ההולדת בשעטו"מ

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ זקננו הגדול

מגדולי מחנכי הדור הגה"צ רבי

משה ב"ר דב הלוי טורק

זצוקלה"ה

נלב"ע ערש"ק ח"י כסלו תשפ"א

~~~~~

ולע"נ רעייתו זקנתנו הדגולה

מרת **טשרנא ב"ר דוד** ע"ה

נלב"ע ז' מרחשון תשס"א

ת. נ. צ. ב. ה.

